

KLUB ZA STAROU PRAHU

Mostecká 1, 118 00 Praha 1

Praha, 18. ledna 2016

Ministerstvo kultury ČR
Odbor památkové péče
Maltézské nám.
118 00 Praha 1

Věc: podnět k přezkumu závazného stanoviska OPP MHMP čj. MHMP 1911623/2015 z 2. 12. 2015 ve věci odstranění objektu Praha 1-Nové Město, čp. 1502

Na základě seznámení s obsahem výše uvedeného závazného stanoviska podáváme podnět k jeho přezkoumání, neboť se domníváme, že se výkonný orgán státní památkové péče odchýlil od principů zákonné úpravy státní památkové péče ČR a nerespektoval veřejný zájem, když připustil demolici historického domu na území Pražské památkové rezervace a rezervace UNESCO, jehož památkové hodnoty byly v procesu řízení jednoznačně identifikovány a doloženy.

Podnět opíráme o tyto skutečnosti:

1. Zákon č. 500/2004 Sb., Správní řád, zakládá v § 2 odst. 1 správnímu orgánu povinnost postupovat „v souladu se zákony a ostatními právními předpisy, jakož i mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu (dále jen "právní předpisy"). Kde se v tomto zákoně mluví o zákoně, rozumí se tím též mezinárodní smlouva, která je součástí právního řádu.“. V tomto smyslu lze vydanému závaznému stanovisku vytknout rozpor s Úmluvou o architektonickém dědictví Evropy a zejména rozpor s Úmluvou o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví, které jsou součástí právního řádu České republiky. Rozpor vidíme ve skutečnosti, že výkonný orgán nezdůvodnil soulad demolice cenného historického domu s vymezením architektonického dědictví v Úmluvě o ochraně architektonického dědictví a zároveň rozpor této demolice se závazkem České republiky považovat ochranu statků Světového dědictví na svém území za svou prvořadou prioritu. Hodnota domu čp. 1502, Praha 1-Nové Město byla jednoznačně prokázána v posudku, jehož zpracování zadal Národní památkový ústav PhDr. Taťáně Petrasové, CSc. vědecké pracovníci Ústavu dějin umění AV ČR, která se ve své vědecko-výzkumné práci specializuje na poznání architektury zejména 19. století. Její hodnocení domu čp. 1502 uvedené v posudku a doporučení dům pro jeho nesporné hodnoty zachovat je přesně oním podkladem, který odpovídá požadavku památkového zákona „rozhodovat podle současného stupně poznání kulturně-historických hodnot“.

2. V § 50 odst. 3 Správního řádu se ukládá správnímu orgánu povinnost „*zjistit všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu*“. V této souvislosti považujeme za věcnou, ale i právní vadu skutečnost, že se výkonný orgán v odůvodnění podle našeho názoru nevypořádal s argumentací posudku PhDr. Taťány Petrasové, CSc, přesvědčivě. Stejně tak se nevypořádal s názorem Vědecké rady generální ředitelky Národního památkového ústavu, která o této otázce jednala celkem třikrát, a výkonný orgán si musel být vědom, že názor Vědecké rady účelově dezinterpretuje.

3. Vyjádření Národního památkového ústavu je jedním z podkladů řízení a není pro výkonný orgán závazné, nicméně institucionální vyjádření odborné organizace památkové péče, zejména je-li opřeno o názor Vědecké rady, nelze klást na roveň posudkům zadaným investorem. Pokud se výkonný orgán s názorem odborné organizace neshoduje, není podle našeho názoru přijatelné argumentovat ve stylu "posudek proti posudku", ale je třeba v odůvodnění jednoznačně prokázat, že protichůdný názor výkonného orgánu vyhovuje účelu zákona o státní památkové péči a dalším relevantním právním dokumentům, jmenovitě Úmluvě o ochraně světového kulturního dědictví, lépe. To se přes nadstandardní délku zdůvodnění sporného závazného stanoviska nestalo. Ve spekulativní rovině je možné si v této souvislosti klást i otázku, zda nadstandardní délka odůvodnění není formou maskování faktického rozporu rozhodnutí s veřejným zájmem chráněným zákonem o státní památkové péči. Podle našeho názoru je příklon OPP MHMP k výrokům prezentujícím vůli investora oproti vůli odborné složky státní památkové péče neodůvodněný a jeho vypořádání s protikladným názorem nedostatečné.

4. Orgán památkové péče jakéhokoliv stupně, pokud vyjadřuje názor představující souhlas se zánikem byť dílčích památkových hodnot, se musí argumentačně vyrovnat především s názory, které v zanikajícím objektu hodnoty nacházejí, a vyvrátit je. Tato situace je ovšem krajně nesystémová, neboť úlohou orgánu státní památkové péče není hledání argumentů pro zánik kulturně-historických hodnot, ale naopak pro jejich ochranu a zachování, pokud byly v objektu bezpečně identifikovány, což se v tomto případě jednoznačně stalo. OPP MHMP podle našeho názoru vystoupil ze své role ochránce kulturních hodnot.

5. Závazné stanovisko OPP MHMP poukazuje na rozporná vyjádření Národního památkového ústavu, který v roce 2010 v prvním odborném vyjádření svého pražského pracoviště demolici domu čp. 1502 připustil, ale později, v odkazu na názor Vědecké rady Generální ředitelky NPÚ názor změnil. Domníváme se, že tato skutečnost neznamená rozpor, který by později vyslovený názor znehodnocoval, ale přirozený názorový vývoj kopírující prohlubující se poznávání stavební historie 19. století, složitého slohového zařazení domu čp. 1502 a jeho nově identifikované hodnoty. Rozpor by mohl být shledán ve vyjádření NPÚ, pokud by naopak z památkové ochrany z neprůkazných důvodů upustil, což byl případ vyjádření pražského pracoviště NPÚ z roku 2010.

6. Velmi účelové zacházení s hodnocením podkladů jako důkazů prokázal OPP MHMP, když se vyrovnával na str. 5 svého závazného stanoviska se stanoviskem Klubu Za starou Prahu

z 25. 3. 2015. OPP MHMP konstatuje, že „není zřejmé, z jakého konkrétního podkladu názor Klubu vychází a o co se opírá tvrzení, že dům vykazuje zřejmou architektonickou hodnotu a co konkrétně v tomto případě zřejmou architektonickou hodnotou je.“ Ovšem ve zmíněném stanovisku Klubu je tato teze stručně a lapidárně rozvedena v několika jasných bodech, které přinášejí i další argumenty proti demolici domu. Způsob, jakým bylo stanovisko Klubu v řízení přezíravě odbyto, je sám o sobě důkazem, že OPP se s důkazy svědčícími ve prospěch zachování domu nevyrovnal.

7. Závěrečné zdůvodnění závazného stanoviska OPP MHMP na str. 29, že „dům čp. 1502 nevykazuje hodnoty zasluhující konzervaci či rekonstrukci“, a proto je jeho odstranění přípustné, nebylo podle našeho názoru prokázáno. Bylo naopak prokázáno, že objekt dílčí architektonické i urbanistické hodnoty má, byť tento názor z přirozených důvodů rozporují posudky, které vložil do procesu řízení investor zamýšlené novostavby. Povolení demolice domu vykazujícího dílčí hodnoty jde však proti dikci nařízení vlády č. 66/1971 Sb., které požaduje objekty samostatně památkové nechráněné zachovat v hmotné podstatě, pokud dílčí památkové hodnoty vykazují. OPP MHMP v tomto řízení bohužel prokázal, že není dobrým strážcem hodnot Pražské památkové rezervace.

Žádáme o informaci, jak bude s naším podnětem naloženo, a o způsobu jeho vyřízení.

PhDr. Kateřina Bečková
Předsedkyně Klubu Za starou Prahu, v.r.



Klub Za starou Prahu, z.s.
Mostecká 1, 118 00 Praha 1, IDDS: ny4e65u
E-mail: zastarouprahu@seznam.cz, www.zastarouprahu.cz
Návštěvní hodiny: středa 15-17,30 hod., tel. 257 530 599